

Izkušna vsak četrtlet
za velja s poštnine
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Doležniki katol. tis-
kovnega društva de-
ljuje list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Preznanost listi dobijo
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 k.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznaki se plačuje
od navadne aritmetice.
če se natisne v 100 k,
po 15 k, dvakrat po 10 k,
trikrat 35 k.

Inserati se sprejemajo
do sedle opoldne.

Štev. 14

V. Mariboru, dne 7. aprila 1904

Tečaj XXXVIII.

Naš propad.

Od Drave, dne 4. aprila.

Vsa priroda se vzbuja in ozivlja. Livade in njiva zelene, drevje brsti, tuintam dehti že posamezen cvet. Velikonočni prazniki nas objemajo s svojim veseljem... Mi Slovenci ptujskega okraja pa žalostno povešamo svoje glave. Zgubili smo bitko za okrajni zastop. Mesto Ptuj nam ga je vzelo in zmagoslavno se ozira sedaj na nas uboge, poražene okoličane. Mesto nam bo zapovedalo, vihtelo bo nad nami svoj bič, mi pa bomo pokorno poslušali in spolnovali. Nekdaj smo tlačnili grajščakom, sedaj tlačanimo mestom in trgov... Kakor da bi nam bilo usojeno črno robstvo in suženjstvo!

V vašem listu so dopisniki iz našega okraja že marsikatero povedali, zakaj smo Slovenci propadli. Bičali so izdajice, okarali nemarneže, ožigosali nasprotnike. Dobro, prav dobro! Vsi ti so bili krivi našega poraza! Toda vseh krivcev še vendar niso imenovali. Najhujsi in največji krivci so se zamolčali. To so naši slovenski razumniki; osobito v Ptuj, a tudi po celem okraju! Nikar se ne razburjajte, gospodje razumniki, niste vsi krivi in ne vsi enako krivi. Vsak naj vpraša svojo vest in povedala mu bo gotovo neprikrito njegov greh!

Kako pa vi občujete z ljudstvom, gospodje razumniki? Nemci si s svojim prijaznim obnašanjem vedo pridobiti pristašev. Nemci iščejo vsake prilike, da bi se seznanili z okoličani ter vstopili z njimi v ožjo dotiko. Slovenec pa, če je družabno zlezel

nekoliko višje, že misli, da lahko kmečkega človeka kar prezira in se nad njim zdira. Gospodje razumniki slovenski, ali ne odbijete mnogo pristašev s svojim obnašanjem od sebe? In kako si jih skušate pridobiti? Seveda, kadar je treba voliti, takrat se razpiše zaupni shod, se postavijo kandidatje in sedaj bi vam naj vsi marširali kakor vi hočete! Res, naša stvar je močna in pošena, toda pristašev ji ne znate ohraniti, še manj pa pridobiti!

In kako so se letos postavljali kandidatje? G. dr. Jurtela ni katoliško-naroden mož, a on je poštenjak, ki ima mnogo skušenj in toplo, ljubeče srce za slovensko ljudstvo. To ljudstvo dobro ve, in ker ste ga letos izbili izmed kandidatov, slovenski kandidatje niso imeli zaupanja pri mnogih volilcih. Le bedimo odkritosrčni, v ospredje se silijo pri nas ljudje, ki imajo to slabost, da vidijo svoja imena radi tiskana v časopisih, za ljudstvo pa se ne brigajo in zraven še izpodrivajo druge ljudi, ki bi za ljudstvo vsaj kaj storili.

Komaj so se končale volitve v okrajni zastop, že je bil tudi v »Slov. Narodu« napad na ptujskega prosta, torej na duhovnika. P. sec onega napada je gotovo vedel, da je g. prost bil že pripravljen na pot za volitev, a se mu je sporočilo, da je njegov glas — nepotreben. Taki napadi so značilni! Pri vsaki prilike napadajo nekateri »voditelji« duhovnike po časopisih, a kadar pride volitev, takrat bi naj duhovnik igral poslušnega agitatorja! Nič jim ni prav, če duhovnik kaj stori, samo kadar bi jim naj bil priganjač.

takrat ga najdejo! V sled tega vlada nezaupnost. Svojim so raznikom nihče rad ne zaupa.

Organizacija našega okraja bi se morala ustvariti iz Ptuja ven, tam je središče! A kaj se je storilo? V zadnjih treh letih menda nismo imeli treh shodov, izvemši volilne shode. Kadar so volitve, takrat pa bi naj bilo vse ljudstvo vzbujeno! Po čudežnem potu, kaj ne?

Lani se je priredil na Gori mladeniški shod, da bi se organizirala mladina v krepko, neprodorno narodno četo. Takoj so vsi liberalni listi napadli te shode, da so škodljivi narodni stvari. Dobro, pa pustimo vso stvar.*) Delajte si sami!

Žalostno je v našem okraju, a tega niso toliko krivi nemškutarji in druge izdajice, ampak žalostne, razdrte razmere v našem lastnem taboru. Vodstvo naše politike je tako, da nihče nima veselja sedelovati! Mi smo nezadovoljni, nezaupni, nedelavni... Naš okraj nazaduje brzimi koraki. Mi umiramo...

„Uradna slovenščina.“

Po naših političnih uradih na Spodnjem Štajerskem sede skoraj izključno nemški plemenitaši, ki imajo pač mnogo časa za love, sprehode in druge zabave, a za priučenje slovenskega jezika jim ne preostaja

*) Nikakor ne, te stvari ne bomo pustili! Mi gremo z mladino pod katoliško in slovensko zastavo naprej in prišel bo čas, da se ne bomo nič več ozirali na zaspane »voditelje«, ki že itak nič več ne zdajo, ampak še samo razdirajo. V značajni mladini je naša bodočnost!

Listek.

Zviti brat.

(Spisal Ivan Robar.)

(Dalje in konec.)

Ko se je začelo mračiti, vzame mlajši brat palico v roke in jo mahne proti omenjenemu čebelarju. Pove mu, da pridejo nocoj tatovi nad čebele. Pogovorita se tudi z čebelarjem, da bo pazil na panje. Seboj ni drugega zahteval, kakor le ostro šilo. V čebelnjaku se splazi v velik prazen panj ter posluša, kedaj pridejo tatovi. Ni preteklo četr ure in brata sta že stala pred čebelnjakom. Starejši reče srednjemu: »Pojdi in tehtaj kateri panj je najtežji, tistega izvleči, da ga odneseva.« Srednji brat hitro naleti na tistega, v katerem je ležal njun mlajši brat. Seveda je bil ta najtežji. Brata ga naložita in neseta. Spredaj iz panja bila je luknja in tamkaj je nesel srednji brat. Mlajši brat srednjega trikrat pikne s šilom za vrat tako, da je kar odskočil. »No, kaj noriš kali«, zakriči starejši nad njim. »Kapa kosmata, misliš, da bom mirno držal, če so me pa tri bučele naenkrat pičile.« mu odvrne srednji in se praska za vratom. Nato gre starejši naprej, naložita in zopet neseta. Tega pa

mlajši iz panja tako sune s šilom, da se mu je kar zasvetilo pred očmi ter se je skoraj zgrudil na tla. »No, vidiš, sedaj pa ti noriš, prav ti bodi, ker meni nisi hotel verjeti, da pikajo«, reče mu porogljivo srednji brat. Pri tem se oba razjezita, vržeta panj v stran ter gresta jezna domu. Mlajši se pa spravi iz panja in ga nese čebelarju nazaj. Ta se mu lepo zahvali, da mu je obvaroval čebele ter mu da en panj za plačilo. Njegova brata sta zjutraj ravno na pragu stala, ko je mlajši težko nesel velik panj čebel proti domu. Mlajši brat imel je sedaj pri svoji koči že troje prisluženih reči namreč: ovna, gos in panj čebel.

Iz nevošljivosti in jeze, da je mlajši tudi čebele prinesel domu, skleneta starejša dva mu zažgati hišo. Kar sta sklenila, to sta tudi storila. Neki dan, ko ravno ni bilo mlajšega doma, mu gresta zakresita njegovo majhno hišico, s katero so pogorele tudi čebele, gos in oven. Mlajši brat, ubogi revček pride domov, hodi okoli svoje pogorele kočice ter ni vedel kaj bi počel. Takoj je sumil, da mu ni nihče drugi užgal nego njegova brata. A njegova prekanjena butica vedela si je tudi tukaj pomagati. Pri sebi imel je majhno vrečko, v katero nasiplje polno oglja in pepela od svoje zgorele hiše jo naloži na ramo ter odide. Kaki dve uri hoda, prišel je

do hriba, na katerem je stal velik grad Koraka naravnost v grad ter prost, da bi mu ondi shranili nekaj časa polno vrečo, češ, da ima še opravke. Odhajajoč še reče: »Bog ne daj v vrečo pogledati kajti v nji imam polno začaranega zlata. Či kdo pogleda v vrečo, ali se je dotakne, se vsa spremeni takoj v oglje in pepel.« Vse to mu v gradu obljubijo. Grajske princezinje, radovedne deklice, se niso mogle vzdržati, da na bi v vrečo pokukale. Ko jo razvežejo, zagledajo — res samo oglje in pepel. Princezinje meneč, da se je začarano zlato res spremenilo v pepel, nadevajo iz samega strahu polno vrečo zlatih cekinov, pepel in oglje pa zasipljejo na dvorišče. Mlajši brat pride čez pol ure po vrečo ter vpraša, če so mu dobro pazili na zaklad. Odgovorijo mu, da je vse tako, kakor je bilo. Nato se lepo zahvali ter odnese vrečo. Ni mogče opati, kakšno veselje se ga je polastilo, ko na potu domov razvije vrečo ter zagleda polno zlatih cekinov. Skoro samemu sebi ni hotel verjeti, da je tudi grajske tako pošeno opeharji. Ko pa pride domov, začne se svojima bratoma lagati, kako drago se sedanjí čas prodaja oglje in pepel. Pokaže jima zlato ter reče: »Vse to sem dobil za vrečo oglja in pepela.« Iz same lakomnosti do denarja zažgata še starejša brata svojo hišo, pobereta oglje ter ga ne-